

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Suomen kani- ja jyrsijäliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto uuteen eläinten hyvinvointilakiin.

Taustaa

Suomen kani- ja jyrsijäliitto on suurin Suomessa toimiva kanien ja jyrsijöiden harrasteyhdistysten muodostama liitto. Liiton jäsenyhdistyksillä on huomattavan paljon asiantuntemusta sekä kaneista että muista lemmikkeinä pidettävistä jyrsijöistä. Liitto pyysi kaikilta jäsenyhdistyksiltään kannanottoja tulevaan eläinten hyvinvointilakiin ja tämä liiton lausunto on koostettu jäsenyhdistyksien kannanotoista.

Suomen lemmikkikanit ry

Suomen Lemmikkikanit ry:n johtokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 12.12.2021 ja toivoo esitykseen muutoksia erityisesti kohtaan, jossa käsiteltiin eläinten säilyttämistä pienikokoisessa säilytystilassa. Suomen Lemmikkikanit ry:n järjestämissä näyttelyissä kanit ovat näyttelytapahtuman ajan omissa laatikoissaan/häkeissään. Toivoisimme em. asiakohtaan muutoksia niin, että selonteosta tulisi ymmärrettävämpi ja riittävän yksiselitteinen, jotta esimerkiksi näyttelytapahtumassa sekä tapahtuman järjestäjä, että lakia valvova taho tietäisivät eläinten hyvinvoinnin kannalta riittävät kriteerit, eikä tulkinnalle jäisi sijaa. Tämän selkeyden edistämiseksi toivoisimme muun muassa ko. asiakohdassa käytettävien termien tai sanojen aukiselittämistä, mikäli niillä on asiayhteyden kannalta merkittävä tarkoitusero tai ne ovat tulkinnanvaraisia (esim. esittely yleisölle vs näyttely, tilapäinen).

Kommenttina vielä asiakohdassa mainitun eläinten jaloittelutarpeen huomioimiseen, että suurissa yleisötapahtumissa, kuten näyttelyissä, kani tuntee olonsa turvallisemmaksi ja vähemmän stressaavaksi omassa kuljetuslaatikossaan/-häkissään kuin jos sitä alettaisiin tapahtuman tuoksinassa esimerkiksi valjaisiin kytkettynä ihmisjoukon keskellä kävelyttämään.

Summa summarum toivomme yksiselitteistä selkeyttä asioiden esitystapaan, sekä tietysti lakiehdotuksen muotoutumista niin, että lemmikkikaninäyttelyitä olisi jatkossakin mahdollista järjestää kanien ollessa bokseissaan tai häkeissään.

Suomen lemmikki- ja näyttelyhiiret

Positiivilista on lainsäädännöllisesti vääräperäinen -> silloin kaikki mikä ei ole erikseen sallittua on kiellettyä. Sen koostaminen vaatisi korkeaa asiantuntijuutta, ja valvominen sekä muokkaaminen olisi raskasta niin harrastajille kuin valvojille ja lainsäätäjille.

Jos positiivilista tehdään, se on saatava kattavasti katselmoitavaksi ensin.

Tällä hetkellä tuotantoeläinlistasta puuttuvat (ainakin) natalhiiret (yleisimpiä ruokaeläinkasvatuksessa olevista lajeista), sekä chinchilla (perinteinen turkiseläin).

Ilmoituksenvaraisessa eläintenpidossa yksilötason eläinten listaus ja seuranta ei ole mahdollinen kaikilla pienillä lajeilla. Esim hiiriä ei ole järkeä tunnistusmerkitä (pieniä ja lyhytikäisiä), ne elävät laumoissa, eikä yksilöitä ole aina mahdollista erottaa toisistaan.

Kanininkasvattajat ry

Kanininkasvattajat ry käsitteli liiton pyyntöä kokouksessaan 10.12.2021.

Jatkuva veden saanti on ajatuksena mainio, mutta käytännössä vaatimus toisi useille kaniharrastajille investointitarpeen lämmitettäviin kuppeihin tai muihin juomajärjestelyihin. Olisiko mahdollista rajata ulkona asuvat tuotantokanit pois vaatimuksesta? Tällä hetkellä kanien omatarvekäyttö on eettisen lihan

tuottamisen trendin mukana kasvanut. Useat kaniharrastajat pitävät kanejaan joko ulkona tai lämmittämättömissä tiloissa, joissa vesihuolto on useimmiten järjestetty juottamalla kaneja vähintään kaksi kertaa päivässä.

Tilapäinen pitopaikka - miten käy näyttelyiden järjestämisen? Nykyisessä lakiehdotuksessa tilapäinen pitopaikka on määritelty epäselvästi. Kanien jalostuksen kannalta on tärkeää pystyä käyttämään kaneja myös näyttelyissä, joissa tilapäinen pitopaikka on yleensä joko kuljetuslaatikko tai näyttelyhäkki. Nykyisen ehdotuksen mukaan eläimen pito tilapäisessä pitopaikassa tulee sallia vain hyväksyttävistä syistä. Pystytäänkö uuden lain mukaisesti enää järjestämään kaninäyttelyitä, joissa kaneja esitetään myös yleisölle? Kaninäyttelyt eivät ole pelkästään kasvattajien työkalu jalostuksessa kohti terveempiä ja rotutyypillisempiä kaneja, vaan ne ovat myös näyteikkuna yleisölle erilaisista kaniroduista sekä hyvinvoivista jalostuseläimistä.

Ammattimaisen kasvatuksen raja ehdotuksessa 4 poikuetta/vuosi - pidämme tätä matalana rajana ammattimaisessa kasvatuksessa. Yksi kaninaaras voi hyvänä vuonna tehdä jopa yksin tuon 4 poikuetta, joten tällöin raja voi ylittyä jopa yhden kaninaaraan omistamisella. Esitämme, että ammattimaisen kasvatuksen rajan voisi nostaa esimerkiksi 10 poikueeseen/vuosi.

Yhdistys jäi pohtimaan lopetusasetuksessa edellytetyn koulutuksen järjestäjän vaatimuksia. Kaniininkasvattajat ry on jo vuosien ajan järjestänyt tuotantokurssseja, joissa opetetaan hyvää tuotantotapaa lähinnä kotitarvekasvattajille. Voimmeko jatkossakin jakaa asiantuntemusta näissä asioissa vai lopettaako tämä yhdistyksen järjestämien kurssien pidon?

Yhteenveto

Liiton jäsenyhdistyksiltä tuli erityisesti mainintoja tilapäisen pitopaikan määrittelyistä. Liiton jäsenyhdistyksillä on laadukasta ja jatkuvaa näyttelytoimintaa, joka on johtanut lemmikkeinä pidettävien lajien laadun paranemiseen vuosien aikana. Liiton jäsenyhdistykset ovat myös omalta osalta huolehtineet, että lajien kasvattajat täyttävät yhdistyksen laatukriteerit ennenkuin saavat liitolta hyväksytyt kasvattajanimen.

Liiton jäsenyhdistykset ovat myös laatineet omille lajeilleen hoitosuosituksia sekä jakaneet tietoa myös lemmikkien omistajille. On tärkeää, että jatkossakin liiton jäsenyhdistykset voivat edistää omalta osaltaan lajien kasvatusta. Myös jäsenyhdistysten koulutukset ovat vieneet kani- ja jyrsijäharrastajien tietotaitoja eteenpäin ja on suotavaa, että koulutukset olisivat mahdollisia myös uuden lain voimaantullessa.

Liitto toivoo lainsäätäjiltä termien avaamista, jolloin esimerkiksi tilapäinen pitopaikka on niin yksiselitteisesti kuvattu, ettei lakia valvova taho voi tulkita sitä monella tapaa.

Piia Niemelä
Suomen kani- ja jyrsijäliiton puheenjohtaja